
Signalementen 2008/6

Auteurs: Redactie bureau

Wilsbekwaamheid in de praktijk van de gezondheidszorg

Wilsbekwaamheid is een centraal element in de informed-consent doctrine. Het zorgt voor een evenwicht tussen het beginsel van zelfbeschikking en dat van weldoen, waardoor het ook in de praktijk van de gezondheidszorg mogelijk een belangrijke rol speelt. Daarom vormt wilsbekwaamheid het onderwerp van het multidisciplinaire promotieonderzoek van jurist/psycholoog/filosoof *Sander P.K. Welie*, 39 jr. Wanneer moet een vertegenwoordiger in plaats van de patiënt beslissen? Wilsbekwaamheid blijkt een problematisch begrip. Uiteindelijk concludeert de promotus dat de beoordeling van wilsbekwaamheid met de bedoeling beslissingsbevoegdheid aan de patiënt te ontnemen, beperkt moet blijven tot specifieke uitzonderlijke gevallen, en dat de beste manier om wilsbekwaamheid dan te beoordelen wordt geleverd door de zgn. 'recognisable reasons'-benadering. In andere gevallen moet men de inspanningen niet richten op het beantwoorden van de procedurele vraag *Wie beslist?*, maar op het beantwoorden van de inhoudelijke vraag *Wat is goede zorg?*

Proefschrift *Criteria for assessment of patient competence. A conceptual analysis from the legal, psychological and ethical perspectives*, Universiteit Maastricht, 5 september 2008, 266 p, ISBN 978 90 9023 128 0. Promotores waren prof.mr. F.C.B. van Wijmen, prof.mr. J.C.J. Dute en prof.dr. G.A.M. Widdershoven.

Chronisch zieke ouderen knappen vaak op van depressie-aanpak

Ouderen met een chronische aandoening hebben vaak ook last van stemmingsproblemen. Dit kan een behoorlijk negatief effect hebben op hun gezondheid en welzijn. Epidemioloog *Femke Lamers*, 28 jr, laat in haar proefschrift zien dat een kortdurende psychologische interventie, gebaseerd op cognitieve gedragstherapie en zelfmanagement, een (kosten)effectieve methode is om de depressieve klachten te verminderen en de kwaliteit van leven te verhogen. De interventie werd uitgevoerd door een eerstelijns verpleegkundige bij ouderen met diabetes en/of een chronische longaandoening (COPD). Door ruim na de interventieperiode de verschillen tussen interventie- en controle groep te meten kan een (kortdurend) aandachtseffect van de interventie worden uitgesloten. Toevoeging van een depressie-aanpak aan de gebruikelijke zorg voor chronisch zieke ouderen lijkt een goede manier om de zorg voor deze groep te verbeteren.

Proefschrift *Treating depression in chronically ill elderly. The evaluation of a Minimal Psychological Intervention*, Universiteit Maastricht, 26 september 2008, 155 p, ISBN 978 90 5278 740 4. Promotores waren prof.dr. J.Th.M. van Eijk en prof.dr. J.A. Knottnerus.

Gezonder ouder worden door meer beweging

Meer Bewegen voor Ouderen (MBvO) is een parapluorganisatie waaronder sinds 1966 diverse beweegprogramma's worden aangeboden waaraan momenteel wekelijks 300.000 ouderen deelnemen. Doelstelling is het verbeteren van het zelfstandig functioneren van ouderen, zowel fysiek, mentaal als sociaal. Tot op heden is er geen onderzoek gedaan naar de gezondheidswinst van deelname aan MBvO. Bewegingswetenschapper *Maarten Stiggelbout*, 50 jr, deed promotieonderzoek naar de effecten van MBvO-gym. Het blijkt dat personen die minimaal twee keer per week aan MBvO deelnemen meer fitheid, een betere kwaliteit van leven en een beter evenwicht hebben. Het effect is het grootst bij oudere en lichamelijk inactieve ouderen. Stiggelbout onderzocht tevens de uitval van deelnemers bij diverse vormen van georganiseerd bewegen voor senioren. Gemiddeld bedroeg de uitvalsincidentie 0,15 per zes maanden en bij MBvO-gym 0,10 per zes maanden. Gelet op het belang van blijvend beweeggedrag voor de gezondheid bieden deze resultaten gunstige perspectieven.

Proefschrift *More exercise for seniors: Opportunities and challenges*, 168 p, ISBN 978 90 5986 258 6, Vrije Universiteit

Amsterdam, 25 september 2008. Promotor was prof.dr. W. van Mechelen.

Auteurs

Redactie bureau

Vilans, Kenniscentrum voor langdurende zorg

Mr. C. S. M. (Cordulia) Hermans-van Leeuwe (rubriek Signalementen)

Dr. Annette Plouvier (redactiesecretaris per 1 september 2020)

Mr. drs. P. J. F. (Paul) van der Kooij (redactiesecretaris tot 1 september 2020)
